

AVOCATUL POPORULUI

*Domeniul privind
prevenirea torturii
– MNP –*

Aprob,
Avocatul Poporului
Renate Weber

RAPORT
privind vizita efectuată la
Centrul Regional de Proceduri și Cazare a Solicitanților de Azil Giurgiu
la data de 30 ianuarie 2024

Raportul este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

- 1. Cadrul general și organizarea activității de monitorizare**
- 2. Constatările rezultate din activitatea de monitorizare**
- 3. Recomandări**

București – 2024

1. Cadrul general și organizarea vizitei

Potrivit dispozițiilor prevăzute de art. 2 alin. (2), art. 16 alin. (1), art. 35 lit. (a) și art. 39 alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, coroborate cu dispozițiile art. 4 alin. (1) și art. 19 din Protocolul opțional la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante din 18.12.2002, ratificat de România prin Legea nr. 109/2009 (abreviat, Protocolul opțional), precum și cu dispozițiile Ordinului Avocatului Poporului nr. 134/2019 privind aprobarea împuternicirilor și ordinelor de deplasare în scopul realizării anchetelor și vizitelor, la data de **30 ianuarie 2024** a fost efectuată o **vizită inopinată la Centrul Regional de Proceduri și Cazare a Solicitanților de Azil Giurgiu** (abreviat, CRPC Solicitanți Azil Giurgiu sau Centru), având ca obiective consolidarea protecției persoanelor aflate în locuri de detenție împotriva torturii și a pedepselor și tratamentelor inumane sau degradante, precum și verificarea oricăror alte aspecte cu relevanță pentru activitatea Mecanismului Național de Prevenire (MNP). Precizăm că, *și în anul 2022, MNP a efectuat o vizită în acest Centru*, raportul privind această vizită și răspunsul Inspectoratului General pentru Imigrări (IGI) fiind afișate pe pagina de internet a instituției Avocatul Poporului¹.

Echipa de vizită a fost alcătuită din reprezentanți ai instituției Avocatul Poporului de la Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție (MNP), respectiv: doamna Izabela Cernavodeanu – jurist, domnul Ion Manea – medic, domnul Dragoș-Gelu Balan – asistent social, precum și reprezentantul organizației neguvernamentale Asociația Europeană a Drepturilor Omului și Protecției Sociale (AEDOPS) - doamna Maria Tănase.

1¹. Cooperarea conducerii unității vizitate cu membrii echipei MNP

Accesul în Centru s-a realizat fără probleme, după legitimarea membrilor echipei MNP. Vizita a debutat cu discuții prealabile purtate de către membrii echipei MNP cu reprezentanții Centrului, respectiv: domnul director-împuternicit al Centrului – Florin Cătălin MIHALACHE, subcomisar de poliție și domnul Ștefan COSTEA, de la Compartimentul Integrare și Asistență. Pe parcursul efectuării vizitei, echipa MNP a discutat și cu personal medical angajat, respectiv agent șef principal, doamna Nineta ION – asistent medical, precum și cu personal din cadrul Biroului Logistică. Reprezentanții Centrului au dat dovadă, în general, de disponibilitate și flexibilitate pentru comunicarea directă cu membrii echipei MNP.

¹ Documentele menționate sunt disponibile on-line, la adresa <https://avp.ro/index.php/centre-pentru-migranti-2022/>, la poziția nr. 1, accesată la 22.02. 2024.

În cadrul discuțiilor au fost abordate subiecte referitoare la: obiectivele vizitei; aspecte privind organizarea, condițiile și atribuțiile centrului; stadiul implementării recomandărilor Avocatului Poporului emise urmare a vizitei din anul 2022; starea de sănătate a persoanelor custodiate de Centru; respectarea drepturilor persoanelor custodiate; aspecte privind personalul angajat etc.

2. Concluziile MNP după efectuarea vizitei la CRPCSA Giurgiu

Informații generale despre C.R.P.C.S.A. Giurgiu

Centrul vizitat este o structură specializată a Ministerului Afacerilor Interne (MAI), înființat în anul 2011, fără personalitate juridică, în subordinea Inspectoratului General pentru Imigrări (I.G.I.) – Direcția Azil și Integrare, care își desfășoară activitatea în localitatea Giurgiu, Bulevardul 1907, nr. 1C și are competență teritorială pentru județele Giurgiu, Călărași, Ialomița, Olt, Teleorman și Dolj.

Unitatea vizitată asigură activitatea de asistență socială a solicitanților de azil, de integrare socială a străinilor care au obținut o formă de protecție, precum și a străinilor care au obținut un drept de ședere în România, a cetățenilor statelor Uniunii Europene (U.E.) și Spațiului Economic European (S.E.E.)

La data vizitei, Centrul era organizat ca *centru deschis* și funcționa în temeiul art. 18 din Constituția României, republicată, Legii nr. 122/2006, privind azilul în România, cu modificările și completările ulterioare, H.G. nr. 1251/2006 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 122/2006, O.G. nr. 44/2004 privind integrarea socială a străinilor care au dobândit protecție internațională sau un drept de ședere în România, precum și a cetățenilor statelor membre ale U.E. și S.E.E., cu modificările și completările ulterioare, H.G. nr. 1483/2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a O.G. nr. 44/2004, Ordinul M.A.I. nr. 130/2016 pentru aprobarea Regulamentului de ordine interioară al centrelor regionale de proceduri și cazare a solicitanților de azil (ROI) și Dispoziția Inspectorului General al IGI nr. 2843657/28.03.2017 prin care a fost aprobat Regulamentul de organizare și funcționare (ROF) al C.R.P.C.S.A. Giurgiu. Centrul deținea Autorizația Sanitară de Funcționare nr. 115/01.07.2022, vizată la zi (29 iunie 2023), spre deosebire de anul 2022, când MNP a reținut, cu ocazia vizitei, că Autorizația nu mai

fusese vizată din anul 2020. Statul de organizare al Centrului, prevedea 39 de posturi. La data vizitei, erau **vacante 4 posturi** (2 posturi pentru ofițeri și 2 posturi pentru agenți).

Centrul avea **capacitatea de cazare 100 de locuri, cu posibilitatea de a fi suplimentate cu încă 70 de locuri**. Solicitanții de azil care solicitau cazarea în centru erau repartizați în camere în funcție de mai multe criterii, precum: unitatea familiei, apartenența la diferite naționalități, etnii, religii, astfel încât să fie evitate, pe cât posibil, orice fel de neînțelegeri ce pot apărea între aceștia. În perioada 1 ianuarie 2023 – 30 ianuarie 2024, în Centru au fost cazate 56 de persoane vulnerabile. La momentul efectuării vizitei, nu erau cazate persoane din categorii vulnerabile, precum: minori, femei însărcinate, femei cu copii mici, persoane cu dizabilități sau persoane vârstnice. De asemenea, în perioada analizată, nu au fost identificate persoane care să prezinte urme de violență cu ocazia primirii în Centru.

Unitatea vizitată nu se confrunta cu fenomenul de supraaglomerare la momentul vizitei. În evidențele Centrului erau înscrși **34 străini-solicitanți de azil** din diverse țări, precum: Siria, Camerun, Somalia, Coasta de Fildeș, Guinea, India, Bangladesh, Congo etc. Dintre aceștia 5 erau învoiți. În cazul în care străinii absentau nemotivat timp de 72 de ore consecutiv, aceștia erau evacuați din Centru, ulterior, putând fi recazați în Centru, la solicitarea acestora. Toți străinii cazați în acest Centru aveau permisiunea să părăsească oricând centrul, luând în considerare că unitatea vizitată era un centru deschis. Durata medie de ședere în Centru era de câteva zile / o săptămână.

Cu ocazia depunerii cererii de azil la nivelul centrului, lucrătorii desfășurau activitățile stabilite conform procedurilor de lucru interne, emise de I.G.I., cu precizarea că, inclusiv în situația în care solicitanții de azil erau preluați de la structurile Poliției de Frontieră, se proceda la efectuarea controlului corporal și al bagajelor, această activitate fiind efectuată conform procedurilor de lucru, în spațiul special amenajat situat la parterul Centrului.

Bagajele solicitanților de azil care solicitau cazarea în C.R.P.C.S.A. Giurgiu erau verificate în mod amănunțit la intrarea în centru. De asemenea, la momentul cazării în Centru, solicitanții de azil erau informați cu privire la drepturile, obligațiile, precum și cu privire la consecințele unei retrageri explicite sau implicite a cererii de azil, interdicțiile și sancțiunile disciplinare aplicabile pe perioada cazării lor în Centru.

Pentru completarea/suplinirea activităților, prestațiilor și serviciilor de asistență juridică, medicală și socială C.R.P.C.S.A. Giurgiu colabora și coordona activitatea organizațiilor neguvernamentale partenere (Consiliul Național Român pentru Refugiați - CNRR); Serviciul

Iezuiților pentru Refugiați - JRS România; Asociația Ecumenică a Bisericilor din România - AIDRom; Fundația ICAR etc.). Acestea asistau solicitanții de azil și persoanele beneficiare ale unei forme de protecție internațională, prin proiecte finanțate din fonduri europene, aspect ce va fi detaliat pe parcursul prezentului raport.

Centrul funcționa în aceeași clădire și avea aceeași organizare a spațiilor² ca și în anul 2022, astfel că nu este necesară o descriere a Centrului. În privința *condițiilor de cazare*, acestea nu s-au modificat de la ultima vizită a MNP (2022).

Membrii echipei MNP au reținut **aspecte pozitive** față de anul 2022, precum: spații curate și igienizate, inclusiv grupurile sanitare; cazarmament schimbat (saltele, lenjerii de pat etc.); frigiderele din dormitoarele strănilor, de asemenea, erau curate și igienizate, iar atitudinea beneficiarilor cazați în Centru era orientată spre curățenie, grație și activităților de conștientizare desfășurate cu aceștia, în acest sens, de către personalul angajat.

În schimb, au fost reținute unele **deficiențe**, care au fost identificate și la vizita din anul 2022. Astfel, deși au fost făcute eforturi în privința dezinsecției și dezinfecției, **nu au fost identificate încă mijloacele eficiente de rezolvare a problemei insectelor (gândaci)**, iar în acest fel, va rămâne un obiectiv de îndeplinit și pe viitor.

Centrul nu avea prevăzute căi de acces pentru persoanele cu dizabilități, nu avea amenajate nici măcar o cameră de cazare pentru acestea și niciun grup sanitar. De asemenea, clădirea nu era prevăzută cu lift, accesul între nivele realizându-se pe scări, lipsa acestuia fiind un impediment pentru accesul/deplasarea eventualelor persoane cu deficiențe locomotorii cazate în Centru.

Referitor la respectarea drepturilor persoanelor cu deficiențe locomotorii, membrii echipei MNP reiterează recomandarea din 2022 - amenajarea unor căi de acces pentru persoane cu dizabilități și cel puțin a unei camere de cazare și a unui grup sanitar pentru persoane cu dizabilități, considerând că Centrul trebuie să se conformeze prevederilor legale în materia drepturilor persoanelor cu dizabilități. Potrivit Legii Nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată - Art. 62:

”Clădirile de utilitate publică, căile de acces, clădirile de locuit construite din fonduri publice, mijloacele de transport în comun și stațiile acestora, taxiurile, vagoanele de transport

² Idem 1 – Descrierea Centrului și configurația spațiilor acestuia sunt cuprinse în Raportul privind vizita efectuată în 2022.

feroviar pentru călători și persoanele principalelor stații, spațiile de parcare, străzile și drumurile publice, telefoanele publice, mediul informațional și comunicațional vor fi adaptate conform prevederilor legale în domeniu, astfel încât să permită accesul neîngrădit al persoanelor cu handicap”.

Se cuvine a sublinia că, la vizita MNP din 2022, reprezentanții Centrului au menționat în că unitatea urmează să fie inclusă într-un proiect de reabilitare. Acest aspect a fost susținut și în răspunsul comunicat de I.G.I.³ instituției Avocatul Poporului (înregistrat cu nr. 17705/19.07.2022), ca urmare a recomandărilor, care vizau condițiile de cazare, în care s-a precizat:

”... aceste recomandări vor fi aduse la îndeplinire ca urmare a proiectelor menționate în răspuns” (proiectul PDP1 Îmbunătățirea sistemului național de azil și migrație, în cadrul Componentei 3 – Consolidarea capacității operaționale din perspectiva îmbunătățirii condițiilor de recepție și cazare a solicitanților de azil din centrele regionale IGI și proiectul ”Asigurarea asistenței materiale și a capacității de procesare pentru persoanele cazate în Centrele Regionale de Proceduri și Cazare a Solicitanților de Azil prin achiziția de bunuri” ROFAM120210SIP23”).

Însă, la data vizitei din 2024, **Centrul NU era reabilitat**. Referitor la acest subiect, conducerea Centrului, a menționat următoarele aspecte:

”În anul 2023 au fost derulate un număr de 5 (cinci) proceduri de achiziție publică, pentru contractarea serviciilor de proiectare și execuție a lucrărilor, cuprinse în documentația tehnico – economică, respectiv Documentația de Avizare a Lucrărilor de Intervenții (D.A.L.I.), elaborată în acest sens și recepționată în cursul anului 2023, dar nu au fost depuse oferte tehnico – financiare de către operatori economici de pe piața de profil.

Având în vedere faptul ca achiziția publică se derula în cadrul proiectului finanțat din fonduri europene, respectiv prin programul financiar NORVEGIAN, ce avea ca termen 31.12.2023, institutia noastră nu a mai inițiat, alte proceduri de achiziție publică în vederea contractării serviciilor de proiectare și execuție a lucrărilor cuprinse în D.A.L.I.

Menționăm că, procedura de achiziție pentru contractarea serviciilor de proiectare și execuție a lucrărilor la centrul Giurgiu, regăsite în documentația tehnico – economică, respectiv D.A.L.I., va fi reluată pe noul cadru”.

³ Înregistrat în evidențele I.G.I. cu nr. 158010/DAI/SIR/LP din 11.07.2022.

În privința dosarelor beneficiarilor, examinarea aleatorie a unor dosare a relevat că conțineau informațiile necesare și documentația specifică corespunzătoare (spre exemplu: Anexa Dublin; cererea de azil; fișa de observații; documentația Dublin; procesul-verbal al examinării corporale; examinarea medicală; informările; cererea de cazare; declarație că nu dețin resurse materiale și/sau financiare; cerere de solicitare a ajutorului material; informare privind îndeplinirea criteriilor de înscriere în programul de integrare; interviu preliminar; interviu; în unele dosare, Răspunsul ofițerului cercetător privind informații din țara de origine (ITO); hotărârea I.G.I.-D.A.I. prin care, beneficiarului i s-a acordat statutul de refugiat sau protecție subsidiară sau i s-a respins cererea de azil și dovada comuncării acesteia etc.

Centrul asigura beneficiarilor dreptul de a fi asistat de un avocat în orice fază a procedurii de azil. De asemenea, punea la dispoziția acestora un material informativ în limbile engleză și arabă (broșura comună de informare), cu privire la drepturile și obligațiile pe care le au în calitate de solicitanți de azil.

În temeiul legii⁴, solicitanții de azil beneficiau, *la cerere*, de hrană în limita sumei de 20 de lei/persoană/zi, de îmbrăcăminte în limita sumei de 135 de lei/persoană/sezon vară și de 200 de lei/persoană/sezon iarnă și de alte cheltuieli, în limita sumei de 12 lei/persoană/zi, reprezentând cheltuieli cu transportul local, servicii culturale, presa, servicii de reparații și întreținere, cheltuieli cu produse de igienă personală. Pentru solicitanții de azil care desfășurau o activitate, alocația de hrană era majorată cu 10 lei/zi.

Asistența medicală

Activitatea de asistență medicală se desfășura în conformitate cu Regulamentul de Ordine și Funcționare (ROF) al Centrului și era asigurată, de către agent șef principal - asistent principal Ion Nineta, membră a Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moaşelor și Asistenților Medicali din România, care deținea drept de liberă practică.

Postul de medic specialist în medicina generală sau medicină de familie prevăzute în organigrama Centrului, rămas vacant din data de 01.07.2021, a fost scos la concurs și în februarie 2022, fiind în continuare neocupat, întrucât, nu s-a înscris niciun candidat la concurs.

⁴ Norma metodologică de aplicare a Legii nr. 122/2006 privind azilul în România din 13.09.2006 – art. 55.

Așa cum s-a menționat, mai sus, în prezentul raport, pentru completarea/suplinirea activităților, prestațiilor și serviciilor de asistență juridică, medicală și socială, C.R.P.C.S.A. Giurgiu colaborează și coordonează activitatea organizațiilor neguvernamentale partenere care asistau solicitanții de azil și persoanele beneficiare a unei forme de protecție internațională, prin proiecte finanțate din fonduri europene.

Astfel, pentru asistența medicală și psihologică a solicitanților de azil, prin Fondul pentru Azil, Migrație și Integrare – FAMI/22.02, a fost accesat proiectul Asigurarea Sănătății pentru Solicitanții de Azil din România (ASIG – RO 2), având ca obiectiv îmbunătățirea condițiilor de primire și asistență pentru solicitanții de azil din România, prin contribuție la asigurarea nevoilor de bază în materie de sănătate fizică și psihică a acestora.

În baza acestui proiect, Fundația ICAR a încheiat Contractul de prestări-servicii nr. 14447/03.01.2023 cu Cabinetul Medicină de Familie "Sfântul Ioan Rusul", cu sediul în mun. Giurgiu, reprezentat legal prin d-na Dr. Veronica Andreea Dragomir – în calitate de prestator servicii de medicină generală – medicină de familie acordă asistență medicală solicitanților de azil în cadrul cabinetului situat în incinta CRPCSA Giurgiu.

La data efectuării vizitei inopinate a MNP, solicitanților de azil din Centru li se acorda asistența medicală de către asistentul medical principal generalist, fiind prezentă la un program de 8 ore zilnic, de luni-vineri, precum și la solicitările în zile de week-end, recuperând ulterior orele lucrate suplimentar, la cerere.

Examenul medical (anamnestic/declarativ/vizual) se consemnează în Fișa medicală individuală sau în Registrul de consultații, după caz, astfel:

- cu ocazia venirii în Centru a solicitanților de azil, fiind o cerință obligatorie pentru admiterea cazării acestora și de a beneficia ulterior de hrană și alte drepturi;
- la cererea persoanelor solicitante de azil, funcție de simptomatologie sau condiția lor medicală;
- la transferul dintr-un Centru în alt Centru;
- când condiția medicală o impune (necesitatea inițierii unui tratament sau continuarea unui tratament de fond, apariția de situații ce implică urgența - se apelează telefonic Serviciul de Ambulanță Județean 112 - pe parcursul anului 2023 au fost înregistrate 3 astfel de intervenții prin asistența medicală și 2 prin ofițerul de serviciu).

Evacuarea medicală promptă se putea realiza și prin ambulanța proprie din dotare. Membrii echipei MNP apreciază că **este necesară participarea la cursuri de acordare a primului ajutor medical calificat**, organizate prin Direcția de Sănătate Publică Județeană, SMURD sau prin alți

formatori acreditați, **atât pentru personalul medical (asistenta medicală), cât și a altor angajați voluntari ai Centrului** (vizarea de cursuri privind formarea și calificarea profesională, ca și o a doua specialitate).

Solicitarea prezenței asistentei medicale și în zilele de week-end poate fi considerat un factor în declanșarea unui sindrom de tip **burn-out**, precum și în situațiile legate de efectuarea concediului de odihnă sau a unui absentism legal prevăzut în Codul Muncii, generat de alte situații (spre exemplu, o condiție patologică/maladie necesitând un înlocuitor/detașat sau colaborator extern care îi poate prelua responsabilitățile). **Membrii echipei MNP apreciază că este necesar de a se lua în calcul accesarea unui serviciu de telemedicină, care ar trebui să servească acestui scop de sprijin și facilitare a acordării asistenței medicale.**

Examinarea aleatorie a unor **fișe medicale** a relevat că acestea **nu erau parafate** de medic sau, după caz, de asistentul medical, deși trebuia să conțină aceste elemente, conform legislației în vigoare (prin parafare/semnare se asumă responsabilitatea actului medical).

Amintim, pe această cale, câteva din responsabilitățile prevăzute de art. 46 alin. 1 din în O.U.G. 144/2008 privind exercitarea profesiei de asistent medical generalist:

- a) *”să cunoască și să respecte reglementările privind exercitarea profesiei și legislația în domeniul sănătății; ...*
- l) *să semneze și să aplice parafa cuprinzând numele, prenumele, titlul profesional sau, după caz, specialitatea, gradul și codul pe toate documentele care atestă activitățile profesionale executate;...”.*

Totodată, reiterăm observația din raportul vizitei MNP din anul 2022: *“Din verificarea aleatorie a unor fișe medicale ale solicitanților de azil (intrați în Centru la data de 7 aprilie 2022), a rezultat că unele dintre acestea nu aveau completate secțiuni precum semne particulare proveniența acestora, scurt istoric al suferinței psihice (traumatism, violențe, violuri) examen clinic obiectiv. În legătură cu necompletarea fișelor medicale asistenta medicală a precizat că nu are competența necesară pentru completarea acestora.”*

Din examinarea Registrului de consultații, a reieșit că pe parcursul anului 2023 au fost consemnate 426 de consultații, fiind reduse, comparativ cu anul 2022, cu aproximativ 60%.

Au fost înregistrați 16 solicitanți de azil, beneficiari ai unei forme de protecție, care prin Unitatea de Primiri Urgențe a Spitalului Județean Giurgiu au primit tratamente și au fost investigați pentru stabilirea unui diagnostic de certitudine.

Este dificilă efectuarea unei analize pertinente privind o dinamică a costurilor serviciilor medicale raportate la beneficiari, a volumului de activitate raportat la complexitatea numărului de cazuri (complicații date de asocierea comorbidităților preexistente sau declanșate ulterior).

Pot exista situații punctuale, cum a fost în 2023, în luna noiembrie, când în 4 zile Centrul a fost tranzitat cu peste 90 de persoane străine față de efectivul control, care la data vizitei era reprezentat de 34 persoane, din care 5 învoiți și unul absent.

Colaborarea asistentului medical cu ofițerul psiholog licențiat în vederea accesării platformei Cognitrom Assesment System++ (CAS++), pe care o utilizează în evaluarea suplimentară a elementelor psihopatologice depistate în rândul solicitanților de azil cu nevoi speciale, a beneficiarilor statutului de refugiat sau a beneficiarilor protecției subsidiare sau temporare, sau când există suspiciunea prezenței unor elemente cu potențial patologic denotă o atență monitorizare și identificare a unor potențiale vulnerabilități.

Cunoașterea și înțelegerea pe deplin a acestor vulnerabilități va contribui la rezolvarea și/sau ameliorarea problemelor psihologice /medicale depistate în rândul beneficiarilor.

În ceea ce privește bariera lingvistică, de reținut este faptul că, asistența medicală se realiza cu ajutorul unui interpret, cu acordul prealabil al asistatului.

Serviciile de evaluare și asigurare medicală nu pot fi furnizate decât după ce cetățenii străini și-au exprimat, în scris, consimțământul informat, cunoscut inițial verbal, luând astfel la cunoștință și despre riscurile la care se expun prin omiterea sau ascunderea antecedentelor medicale patologice, a unor tratamente în curs, consum de droguri sau alte condiții prin care funcțiile vitale le pot fi puse în pericol sau pot periclita starea de sănătate a semenilor lor și chiar a angajaților Centrului.

Consultațiile medicale de specialitate, prescripțiile medicale, analizele de laborator și cele de imagistică medicală pentru solicitanții de azil ai Centrului erau susținute de către ONG-ul AIDRom și Fundația ICAR, prin proiectele derulate de către acestea - *Servicii de sănătate adaptate și accesibile pentru solicitanții de azil din România.*

Medicația gratuită se asigură în limita stocului existent doar pentru solicitanții de azil, în comparație cu cei care primeau statutul de refugiat și care erau puși ulterior în situația de a o achiziționa din fonduri propria, necesitând totodată și înscrierea la un medic de familie.

Costurile medicamentelor necesare puteau fi suportate de ONG AIDRom până la concurența sumei de 100 RON (o sută), iar ceea ce depășea această sumă se suporta de către I.G.I.

În evidențele medicale ale Centrului nu au fost identificate cazuri în rândul cetățenilor străini care să prezinte afecțiuni psihice aflate în tratament sau să manifeste comportamente de tipul auto- sau hetero-agresive, automutilare sau suicidare pe un fond dezadaptativ și nu au fost consemnate mărci traumatice pe parcursul anului 2023 până la data vizitei inclusiv.

La momentul efectuării vizitei, nu erau solicitanți de azil sancționați cu măsura izolării sau izolați pe considerente medicale și nici aflați în refuz de hrană.

Asistența socială

Centrul avea angajat un asistent social, în cadrul Compartimentului de Integrare și Asistență care, la momentul vizitei, se afla în concediu pentru creșterea copilului. Asistentul social îndeplinea condițiile de exercitare a profesiei, prevăzute de Legea nr. 466/2004 privind Statutul asistentului social.

Compartimentul Integrare și Asistență din cadrul Centrului asigură activitatea de asistență socială a solicitanților de azil, de integrare socială a străinilor care au obținut o formă de protecție internațională, precum și a străinilor care au obținut un drept de ședere în România.

Pentru completarea/suplinirea activităților, prestațiilor și serviciilor de asistență socială C.R.P.C.S.A. Giurgiu colaborează și coordonează activitatea organizațiilor neguvernamentale partenere, care asistă solicitanții de azil și persoanele beneficiare a unei forme de protecție internațională, prin proiecte finanțate din fonduri europene.

Astfel, *Consiliul Național Român pentru Refugiați* a derulat proiectul ”Advocacy on access to territory, protection information, child protection and integration”, concretizat prin furnizarea de servicii de informare și consiliere privind accesul la drepturi pentru beneficiarii cazați în centru; a identificat și consiliat cazurile care prezentau un interes strategic în materie de asistență juridică și care aveau potențialul de a sprijini dezvoltarea intervențiilor de promovare a protecției internaționale, precum și cazurile vulnerabile care au fost referite către colegii de echipă din cadrul sau din afara proiectului pentru asistență și suport; a organizat evenimente și consultări cu comunitatea de beneficiari cazați în centru.

Asociația JRS România a desfășurat activități în cadrul proiectului „O Nouă Casă în România”, facilitând procesul de integrare la nivel regional al beneficiarilor unei forme de protecție internațională, participanți în programele de integrare, asigurând cazarea în 6 locuințe din mun. Giurgiu a unui număr de 7 persoane.

Fundația ICAR, prin proiectul Asigurarea Sănătății pentru Solicitanții de Azil din România, a asigurat asistența medicală a solicitanților de azil, prin cooptarea unui Cabinet de medicină de familie din municipiul Giurgiu.

Organizațiile neguvernamentale *AIDRom* și *UNHCR* au derulat proiectul „Asistență pentru refugiați și solicitanții de azil, informare, consiliere și asistență complexă pentru solicitanții de azil” în cadrul căruia, împreună cu polițiștii de imigrări din cadrul Centrului vizitat au organizat activități culturale, activități recreative, sedințe de consiliere dedicate solicitanților de azil și beneficiarilor unei forme de protecție internațională, activități ce au constat în vizite la Muzeul Național de Istorie al României, la Muzeul Antipa din București, la Muzeul Județean „Teohari Antonescu” din Giurgiu.

De asemenea în cadrul proiectului amintit au fost organizate activități cultural-recreative în colaborare cu instituțiile de învățământ din municipiul Giurgiu:

- întreceri sportive, la care au participat solicitanți de azil din cadrul C.R.P.C.S.A. Giurgiu și elevi din cadrul Liceului Tudor Vianu din municipiul Giurgiu;

- activitate de donare fructe și legume, desfășurată de către elevi ai Liceului Tehnologic Ion Barbu din Giurgiu, în cadrul campaniei sociale de sprijinire a celor aflați în dificultate, intitulată Săptămâna fructelor și a legumelor donate ediția 2023, beneficiari fiind solicitanții de azil și persoanele cu o formă de protecție din cadrul C.R.P.C.S.A. Giurgiu;

- schimb de experiențe gastronomice, activitate ce a constat în prepararea de către solicitanții de azil din cadrul C.R.P.C.S.A. Giurgiu și elevi din cadrul Liceului Tudor Vianu din municipiul Giurgiu, a diferitelor rețete culinare specifice fiecărei țări.

În ceea ce privește posibilitatea persoanelor din Centru de a se informa în limba natală sau într-o limbă pe care aceștia o cunosc, s-a constatat că centrul le pune la dispoziție materiale video care rulau pe monitoare amplasate pe fiecare etaj, în limbile vorbite de rezidenții centrului și în limbi de circulație internațională. Materialele video explicau diverse proceduri, aspecte legislative sau făceau referire la aspecte socio-culturale particulare ale României, cu scopul de facilita integrarea socio-culturală și profesională.

În timpul vizitei în Centru, **membrii echipei MNP au apreciat pozitiv că existau mai multe materiale de informare tipărite în limbile vorbite de beneficiarii centrului sau în limbi de circulație internațională.** Materialele tipărite explicau diverse proceduri, aspecte legislative sau regulamente ale centrului, precum și aspecte particulare socio-culturale ale României.

Însă, nu existau suficiente cărți sau alte publicații în limbile vorbite de beneficiarii centrului, sau în limbi de circulație internațională. În acest sens, membrii echipei MNP apreciază că Centrul ar trebui să pună la dispoziția beneficiarilor publicații în limbile vorbite de aceștia și în limbi de circulație internațională. Acest aspect ar putea fi realizat prin identificarea unor surse de achiziționare sau prin donații, inclusiv cu sprijinul organizațiilor neguvernamentale partenere.

În centru era amenajat un club destinat petrecerii timpului liber, dar televizorul din club nu era conectat la o rețea de televiziune prin cablu sau satelit, și nu exista posibilitatea ca rezidenții centrului să urmărească canale tv în limbile pe care le vorbesc, sau din țările lor de origine.

Referitor la acest aspect, membrii echipei MNP consideră că persoanele din centru ar trebui să aibă acces la programe tv din țara natală, sau în limbile pe care le cunosc. În acest sens, apreciază că Centrul ar trebui să identifice o soluție tehnică (contractarea unui serviciu de televiziune prin satelit) care să asigure accesul la programe tv din diferite regiuni ale globului și în spațiul amenajat cu destinația de club.

Cu privire la colaborarea cu interpreții, conform informării transmise membrilor echipei MNP de către conducerea centrului, în anul 2023 au fost încheiate 17 contracte cu interpreți vorbitori de: engleză, franceză, rusă, turcă, araba, bangla, hindi, urdu, dari, pashtu, vietnameză, farsi, pujabi, somali, kurdă, kurmanji, sorani, badini. De asemenea, pe parcursul anului 2024, până la data vizitei, au fost încheiate încă 9 contracte cu interpreți vorbitori de: engleză, franceză, germane, rusă, turcă, araba, bangla, hindi, urdu, dari și pashtu.

Alte aspecte

Discuțiile purtate cu beneficiarii Centrului, prezenți la momentul vizitei, au relevat că aceștia erau mulțumiți de condițiile oferite de Centru, că aveau o relație bună cu personalul angajat, și că nu au văzut/auzit de tortură sau rele tratamente aplicate beneficiarilor. De asemenea, cei mai mulți dintre aceștia au afirmat că le erau respectate drepturile și că nu existau probleme care puteau fi semnalate echipei MNP.

Totuși, **8 beneficiari nou intrați în Centru** (cu o seară înaintea vizitei) au afirmat, în cadrul discuțiilor purtate cu membrii echipei de vizită, că **nu au primit hrană de aproximativ 24 de ore**, pretinzând că ar fi servit ultima masă chiar înainte de a sosi în România. Având în vedere

acest aspect, **membrii echipei MNP consideră că este necesar ca Centrul să își asigure minimul de numerar în scopul efectuării de plăți, prin casieria proprie⁵, pentru a **preîntâmpina astfel de situații și pentru a asigura un minim de hrană rece.****

Pe de altă parte, menționarea de către aceeași 8 beneficiari a unor condiții mai bune privind curățenia și posibilitatea de face duș, comparativ cu alt Centru din Italia pe care îl părăsiseră cu 24 de ore înainte de a fi cazați în România, se înscrie în linia eforturilor unui management bun al Centrului de a le asigura un confort adecvat.

Pentru a se asigura un climat de siguranță din punct de vedere al ordinii publice, în Centru se organizau acțiuni pentru combaterea deținerii de obiecte, materiale sau substanțe interzise în colaborare cu lucrători ai Serviciului de Combatere a Criminalității Organizate și Antidrog Giurgiu și ai Jandarmeriei Române. Din discuțiile purtate cu reprezentanții Centrului și din examinarea documentelor puse la dispoziția membrilor echipei MNP a reieșit că nu au existat cazuri de aplicare a unor sancțiuni disciplinare personalului centrului ca urmare a unor posibile sesizări făcute de solicitanții de azil.

Nu în ultimul rând, reamintim că **prevederile legale sunt obligatorii** (în speță, Legea nr. 35/1997; Protocolul opțional etc.), având în vedere că, **deși au fost solicitate fișele postului pentru medic și pentru asistent medical, necesare la clarificarea anumitor aspecte, aceste documente nu au fost transmise până la întocmirea prezentului raport.** Astfel, potrivit art. 40 coroborat cu art. 4 din Legea nr. 35/1997, republicată, ” *instituțiile vizitate sunt obligate să pună la dispoziția reprezentanților echipei de vizitare, în condițiile legii, înainte, în timpul sau după efectuarea vizitei, orice documente sau informații care se află la dispoziția lor sau pe care le pot procura, solicitate de aceștia în scopul îndeplinirii atribuțiilor legale.* ”

⁵ A se vedea în acest sens și Ordinul nr. 2186/2023 pentru modificarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 146/2002 privind formarea și utilizarea resurselor derulate prin trezoreria statului, aprobată cu modificări prin Legea nr. 201/2003, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.235/2003.

Față de cele expuse, în temeiul art. 43 alin. (1) din Legea nr. 35/199 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată,

Avocatul Poporului

RECOMANDĂ

conducerii Centrului de Cazare și Proceduri pentru

Solicitanții de Azil Giurgiu

să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. În vederea respectării Legii Nr. 448/2006 și a drepturilor beneficiarilor-persoane cu deficiențe locomotorii, amenajarea unor căi de acces; amenajarea cel puțin a unei camere de cazare și a unui grup sanitar pentru persoane cu dizabilități;
2. Efectuarea demersurilor necesare pentru reabilitarea clădirii și a spațiilor anexe în care funcționează C.R.P.C.S.A. Giurgiu;
3. Optimizarea și eficientizarea serviciilor de dezinsecție și dezinfecție;
4. Urgentarea demersurilor pentru ocuparea posturilor vacante, cu precădere pentru postul de medic (eventual și o mediatizare intensă a disponibilității postului, inclusiv publicații medicale);
5. Stabilirea unor proceduri care să asigure avizarea/parafarea și semnarea documentelor medicale, printr-un medic specialist sau asistent medical, conform legislației în vigoare;
6. Accesarea unui serviciu de telemedicină, ca sprijin și facilitare a acordării asistenței medicale;
7. Participarea personalului medical la cursuri de acordare a primului ajutor calificat și certificarea în această direcție și a altui personal decât cel medico-sanitar;
8. Identificarea unor măsuri bugetare privind alocarea la hrană rece a solicitanților de azil nou admiși/intrați în Centru;
9. Suplimentarea fondului de materiale informative (cărți, dicționare, publicații ș.a.) aflate în dotarea centrului cu volume de carte sau publicații în limbile vorbite de rezidenții centrului sau/și limbi de circulație internațională;

10. Asigurarea posibilității ca beneficiarii centrului să poată viziona programe tv în limbile vorbite de aceștia sau în limbi de circulație internațională;

11. Organizarea unor activități de informare pentru personalul angajat privind Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, Protocolul opțional la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante din 18.12.2002, ratificat de România prin Legea nr. 109/2009, precum și pentru legislația aplicabilă în materia migrației.

București, 27 februarie 2024

